

Motion till riksdagen 2022/23:380

av **Anna Wallentheim (S)**

Estetiska ämnen för gymnasieelever

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att estetiska ämnen ska erbjudas alla gymnasieelever och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Innan barn kan prata kan de sjunga. Innan barn kan gå kan de dansa. Innan barn kan skriva kan de rita. Kultur är därmed redan från födseln en del av vårt uttrycksätt.

Under alla tider har konsten, oavsett konstform, använts som en röst i samhällsdebatten. Konsten har ifrågasatt, analyserat, reflekterat och kritiskt granskat sin samtid och varit en del av det demokratiska samtalet.

I läroplanen för gymnasieskolan kan vi under ”Mål” bland annat läsa att det är skolans ansvar att varje elev kan använda sina kunskaper som redskap för att:

- formulera, analysera och pröva antaganden och lösa problem,
- reflektera över sina erfarenheter och sitt eget sätt att lära,
- kritiskt granska och värdera påståenden och förhållanden, och
- lösa praktiska problem och arbetsuppgifter,

När de estetiska ämnena togs bort som obligatoriska genom gymnasiereformen 2011 tog man också bort en del av de kunskapsnycklar vissa om inte alla elever behöver för att genom kreativitet reflektera över sin och andras samtid samt förmågan att våga tänka nytt och utanför boxen.

Utöver de estetiska ämnenas egenvärde spelar dessa ämnen också en stor roll för barns och ungas utveckling inom många andra skolämnen.

Studier framtagna vid t.ex. Karolinska institutet visar att dans och musik stimulerar lärandet av teoretiska ämnen som till exempel matematik och är bara en del av den forskning som visar att undervisning i estetiska ämnen också leder till att eleverna lär sig teoretiska ämnen bättre.

Forskning visar också att elever mår bra av att utöva kulturella aktiviteter och röra på sig för att bättre träna hjärnan. Ingen mår bra av att bara sitta stilla och räkna, skriva och läsa, och här spelade de estetiska ämnena en viktig roll. En gymnasieskola med sång, musik och konst på schemat, skapar balans mellan återhämtning och energi och blir roligare och mer intressant för eleverna.

Att musicera eller utöva kulturella aktiviteter sätter tydliga avtryck i barns och ungas hjärnor. En kanadensisk studie av sexåringars IQ visade att barn som ägnade sig åt kulturella aktiviteter ökade sin IQ mer än genomsnittet.

Utöver detta kunde forskare vid Karolinska institutet, vars mål var att identifiera vilka faktorer som leder till framgång i skolan, hitta en klar faktor: musicerande. De barn som musicerade hade en annan utveckling av sitt logiska tänkande och sitt arbetsminne, det vill säga förmågor som är direkt avgörande för skolprestationen. Dessa rön var signifikanta, även när man hade tagit hänsyn till klasstillhörighet.

Tilläggs kan också att barn och unga idag växer upp i en helt annan värld än den många äldre förstår, nämligen den digitala. Här spelar därmed bildkunskap en avgörande roll för att elever ska lära sig att kritiskt avläsa reklam och media samtidigt som de lär sig se och uppleva konst.

Estetisk verksamhet är alltså viktigt ur många aspekter. Dels vill ingen leva i ett sterilt samhälle, utan vare sig musik, konst eller andra konstnärliga uttryck, dels får kultur inte bli en klassfråga som innebär att endast barn och unga med kulturintresserade föräldrar får ta del av eller chans att utöva den. Och slutligen kräver såklart framtidens kultur att unga får chansen till eget skapande för att sedan våga ta steget till en professionell bana som konstnär, musiker, skådespelare, författare med mera.

Anna Wallentheim (S)